

ZÁPIS Z KONTROLY VÝKONU ODSUNU

Z: Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce (ďalej len „ÚPZC Sečovce“)

Do: letisko LISZT Ferenc v Budapešti (Maďarská republika)

Dátum realizácie: 18.06.2024

Vyhostovaná osoba: [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“), muž, 1991,

štátna príslušnosť: Uzbecká republika

Monitoring uskutočnil: [REDAKOVANÉ] (ďalej len „monitor“)

Slovenská humanitná rada

Dátum vyhotovenia: 21.06.2024

OBSAH

1. Dodržiavanie práv a povinností štátneho príslušníka tretej krajiny umiestneného v zariadení.
2. Dodržiavanie povinností policajného útvaru v súvislosti so zaistením štátneho príslušníka tretej krajiny.
3. Kontrola výkonu odsunu štátneho príslušníka tretej krajiny počas prípravy a jeho priebehu.
 - 3.1. Prepustenie štátneho príslušníka tretej krajiny z ÚPZC Sečovce.
 - 3.2. Výkon odsunu štátneho príslušníka tretej krajiny z územia Slovenskej republiky
 - 3.2.1. Transfer štátneho príslušníka tretej krajiny z ÚPZC Sečovce na letisko LISZT Ferenc v Budapešti
 - 3.2.2. Pobyť na letisku LISZT Ferenc v Budapešti
4. Záver
5. Odporúčania

1. DODRŽIAVANIE PRÁV A POVINNOSTÍ ŠTÁTNEHO PRÍSLUŠNÍKA TRETEJ KRAJINY UMIESTNENÉHO V ZARIADENÍ

Pán [REDAKOVANÉ] bol dňa 23.05.2024 odúdený Trestným rozkazom Mestského súdu Košice pre prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky na trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky na dobu 2 (dva) roky. V rámci trestného konania mu bol zaistený cestovný doklad Uzbekistanu vydaný na jeho meno, ktorý bol pozmenený. Na základe uvedeného začala polícia konanie vo veci zaistenia cudzinca na území Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) v súvislosti s výkonom trestu vyhostenia cudzinca, nakoľko sa zdržiaval na území SR bez platného cestovného dokladu. Za tým účelom bo dňa 23.05.2024 o 19:15 hod. umiestnený v ÚPZC Sečovce, ktorý je príslušný na realizáciu výkonu trestu vyhostenia. Bol oboznámený o svojich právach a povinnostiach, o vnútornom poriadku zariadenia, pričom tieto informácie mu boli poskytnuté aj v poučení v jeho rodnom jazyku a k dispozícii sú tiež vo vstupnej chodbe, ako aj na nástenkách jednotlivých sektorov ubytovacieho zariadenia, takže k nim mal cudzinec prístup a riadne ich počas celej doby zaistenia mohol využívať.

2. DODRŽIAVANIE POVINNOSTÍ POLICAJNÉHO ÚTVARU A ZARIADENIA V SÚVISLOSTI SO ZAISTENÍM ŠTÁTNEHO PRÍSLUŠNÍKA TRETEJ KRAJINY

Dňa 23.05.2024 bolo pánovi [REDAKOVANÉ] vydané Mobilnou jednotkou Policajného zboru Prešov rozhodnutie o zaistení, v ktorom boli uvedené dôvody jeho zaistenia a umiestnenia v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov. Rozhodnutie mu bolo pretlmočené za prítomnosti tlmočníka do gruzínskeho jazyka. Pri umiestnení v ÚPZC Sečovce mu odovzdali poučenie v jeho rodnom jazyku, v ktorom mal všetky dôležité informácie týkajúce sa:

- zaistenia,

- alternatív zaistenia (povinnosť hlásenia pobytu, peňažná záruka),
- správnej žaloby vo veci zaistenia/preskúmania zaistenia súdom,
- umiestnenia v ÚPZC Sečovce,
- právach a povinnostiach v ÚPZC Sečovce (možnosť kontaktovať zastupiteľský úrad, právneho zástupcu, rodinných príslušníkov a pod.),
- stravovania a vnútorného poriadku zariadenia,
- administratívneho vyhostenia a pod.

Pán [REDAKOVANÉ] bol povinný sa podrobiť prehliadke osoby a prehliadke osobných vecí, ktoré mu policajti odobrali do úschovy. Pri prepustení zo zariadenia mu boli všetky osobné vecí vrátené.

Ako sociálny pracovník Slovenskej humanitnej rady (ďalej len „SHR“) som ho pri osobnom stretnutí opäť informoval o jeho právach a povinnostiach v ÚPZC, o dostupných službách a pomoci, o výučbe Slovenského jazyka, o voľnočasových aktivitách, o možnosti využívať vlastný mobilný telefón na spojenie sa so svojimi blízkymi, resp. použiť mobilný telefón a tablet SHR na telefonovanie a pod. Pri pohovore bol poučený o možnosti požiadať o bezplatnú právnu pomoc, ktorú poskytuje Centrum právnej pomoci. Danú možnosť odmietol. V útvare mu bola poskytovaná bezplatná zdravotná starostlivosť. Počas umiestnenia cudzinca v ÚPZC Sečovce som pohovormi a pozorovaním cudzinca a prostredia, režimu dňa vykonával:

- kontrolu práva na nepretržitý osemhodinový čas na spánok, na dve denné vychádzky vo vonkajších priestoroch, každá v trvaní 1 hodinu,
- kontrolu zameranú na informovanosť ohľadom zaistenia, alternatív zaistenia, vyhostenia,
- kontrolu zameranú na informovanosť o možnosti požiadať o právnu pomoc, podať správnu žalobu vo veci zaistenia a vyhostenia a preskúmania zaistenia a vyhostenia súdom,

- kontrolu zameranú na informovanosť ohľadom možnosti požiadať o azyl na území Slovenskej republiky,
- kontrolu zameranú na informovanosť ohľadom možnosti požiadať o asistovaný dobrovoľný návrat do krajiny pôvodu,
- kontrolu zameranú na dodržiavanie vnútorného poriadku, práva na odosielania písomnosti na vlastné náklady, práva objednať si potraviny na vlastné náklady,
- kontrolu zameranú na dodržiavanie vnútorného poriadku.

3. KONTROLA VÝKONU ODSUNU ŠTÁTNEHO PRÍSLUŠNÍKA TRETEJ KRAJINY POČAS PRÍPRAVY A JEHO PRIEBEHU

3.1. PREPUSTENIE ŠTÁTNEHO PRÍSLUŠNÍKA TRETEJ KRAJINY Z ÚPZC SEČOVCE

Prípravu realizácie výkonu trestu vyhostenia z územia Slovenskej republiky vykonával ÚPZC Sečovce v spolupráci s Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž (ďalej len „Frontex“). Po zhodnotení bezpečnostných rizík počas realizácie jeho vyhostenia boli vyčlenení dvaja policajti ÚPZC Sečovce, ktorí zabezpečili jeho sprievod na letisko LISZT Ferenc v Budapešti (Maďarsko). O návrate do domovskej krajiny ho poučil veliteľ eskorty, pričom mu ochotne a zdvorilo zodpovedal jeho otázky. Pán D.U. dané informácie pochopil a v danom momente súhlasil so spoluprácou počas návratu.

Cudzinec absolvoval výstupnú zdravotnú prehliadku, ktorá potvrdila, že menovaný cudzinec je schopný prepustenia z ÚPZC Sečovce a spôsobilý na návrat do krajiny pôvodu. Prehliadka neodhalila žiadne zdravotné riziká, ktoré by bránili realizácii eskorty. Po uskutočnenej výstupnej zdravotnej prehliadke doručili veliteľovi eskorty doklad o zdravotnej spôsobilosti na eskortu.

Pred odchodom mal možnosť sa osprchovať a pripraviť sa na cestu, odovzdali mu jeho oblečenie, obuv a cestovné tašky. V skorých ranných hodinách dňa 18.06.2024

zrealizovali všetky administratívne činnosti súvisiace s prepustením z ÚPZC Sečovce. Na čas cesty na letisko v Budapešti mal zabezpečené jedlo a pitný režim.

3.2. VÝKON ODSUNU ŠTÁTNEHO PRÍSLUŠNÍKA TRETEJ KRAJINY Z ÚZEMIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

3.2.1. TRANSFER ŠTÁTNEHO PRÍSLUŠNÍKA TRETEJ KRAJINY NA LETISKO LISZT FERENC V BUDAPEŠTI

Odchod bol naplánovaný na 18.06.2024 o 05:00 hod., pričom eskortu zabezpečovali dvaja policajti. Pred odchodom bola vykonaná fyzická bezpečnostná kontrola cudzinca, pri ktorej sa nenašli žiadne nebezpečné predmety. Následne bol odvedený do pripraveného policajného automobilu (VW Caravelle). Cudzinec sedel v zadnej časti vozidla spolu s členom eskorty a monitorom. Počas cesty na prechod štátnej hranice Slovenské Ďarmoty – Balassagyarmat boli dve prestávky, počas ktorých mohol ísť na toaletu. Na kontaktoch pracovisku daného prechodu štátnej hranice sme čakali na maďarských policajtov, ktorí nás toho istého dňa o 10:10 hod. na služobnom vozidle ďalej sprevádzali na letisko v Budapešti. Cesta na letisko v Budapešti prebehla bez problémov a komplikácií.

3.2.2. POBYT NA LETISKU LISZT FERENC V BUDAPEŠTI

Príchod eskorty s cudzincom na pracovisko maďarských policajtov letiska v Budapešti prebehol v čase o 11:40 hod. Pán [REDAKOVANÉ] bol maďarskými policajtmi umiestnený do cely, kde mal zabezpečený pitný režim, mohol použiť toaletu. Na letisko Liszta Ferenca sme išli služobným motorovým vozidlom VW Caravelle za policajným vozidlom maďarskej polície. Pri check-in veliteľ eskorty predložil požadované dokumenty cudzinca. Po bezpečnostnej kontrole sme v sprievode maďarských policajtov prešli k príslušnej odletovej bráne, kde sme čakali na nalodenie cudzinca do lietadla. Pán [REDAKOVANÉ]

neprejavoval fyzický alebo slovný odpor a nastupoval dobrovoľne do lietadla ako prvý a my sme v odletovej hale čakali, kým lietadlo neodletí. To sa udialo v čase o 14:30 hod. Po odlete lietadla sme v sprievode maďarských policajtov opustili letisko.

4. ZÁVER

Pán [REDAKOVANÉ] bol v čase umiestnenia v ÚPZC Sečovce pokojný a spolupracoval s políciou. Počas celej doby návratu bol pokojný a dodržiaval pokyny eskortujúcich policajtov. Počas monitoringu neboli zistené žiadne nedostatky, porušenie ľudských práv alebo zlé zaobchádzanie s cudzincom. Priebeh návratu po letisko v Budapešti (dodržiavanie práv a povinností štátneho príslušníka tretej krajiny umiestneného v zariadení, dodržiavanie povinností policajného útvaru v súvislosti so zaistením štátneho príslušníka tretej krajiny, výkon návratu cudzinca z územia Slovenskej republiky) hodnotím pozitívne. Chcem vyzdvihnúť profesionalitu eskortujúcich policajtov a ich empatický, zdvorilý a trpezlivý prístup voči cudzincovi.

5. ODPORÚČANIA

Počas celého priebehu kontroly výkonu návratu nedošlo ku komplikáciám, cudzinec nemal žiadne špeciálne požiadavky a sťažnosti. Z týchto dôvodov nie je potrebné navrhovať konkrétne odporúčania.

[REDAKOVANÉ]
monitor